

Expertisecentrum
Omgaan met Verlies

Nieuwsbrief

Expertisecentrum Omgaan met Verlies

Nummer 20 – April 2009

Dit is de voorjaarsbrief met informatie over het congres autisme en rouw, de opleidingen Land van Rouw en nieuwe publicaties.

PROFESSIONALISERING

Middagconferentie Autisme en rouw

Op 15 juni vindt de middagconferentie Autisme en rouw plaats met als centrale inleider Martine Delfos. Er zijn inmiddels al vele inschrijvingen. Er zijn nog ongeveer 20 plekken beschikbaar. De conferentie vindt plaats in Driebergen. De folder is te downloaden op rietfiddelaers.nl.

TRAININGEN

Nascholingsfolder

Als gevolg van de verzending van de nascholingsfolder komen al vele aanmeldingen binnen voor de trainingen in het najaar. Omdat we merken dat voor de meerdaagse trainingen Gedeeld Verdriet meer belangstelling is dan voor de losse dagen, zullen de trainingen in het voorjaar alsnog georganiseerd worden als een tweedaags blok met een terugkomdag. Binnenkort zijn de juiste data beschikbaar op de site.

Nieuw: Gedeeld verdriet Echtscheiding, een aanvullende training voor cursisten die de rouwtraining al gedaan hebben.

Op 15 oktober en 13 november 2009 is er, bij voldoende belangstelling, een tweedaagse nascholing voor mensen die de training Gedeeld Verdriet; opzetten en begeleiden van rouwgroepen of Rouw op je Dak al gedaan hebben. De training is compacter en de map Gedeeld Verdriet Echtscheiding is inbegrepen. De training vindt in Utrecht en/of Eindhoven plaats.

Training Gedeeld Verdriet Kinderen

Komend jaar zal opnieuw de kinderversie van de training Gedeeld Verdriet plaats, gegeven door Riet samen met Tineke van Asseldonk. Een reactie van een van de deelnemers die we achteraf per mail ontvingen: 'Ik kijk met een heel rijk gevoel terug op de twee lesdagen. Ik moet eerlijk zeggen dat bij alle trainingen tot nu toe, die van vorige week er met kop en schouders bovenuit stak'. Mieke

NIEUWE PRODUCTEN, PUBLICATIES EN INITIATIEVEN

Nieuwe boeken én aanbiedingen.

Aanbiedingen: het boek *Verdriet* geïllustreerd door Quentin Blake is niet meer in de handel. Wij hebben nog een aantal exemplaren op de kop kunnen tikken. Te bestellen bij In de Wolken voor

10 euro. Dat geldt ook voor het boek *Ballonreis voor opa* van Marinus van de Berg, geïllustreerd door Ook dit boek is voor 10 euro verkrijgbaar, zo lang de voorraad strekt.

Ook 10 euro kosten de mapjes: *Dichterbij dan je denkt* met poëzie en schilderijen van rouwende jongeren, uitgegeven door de Stichting Two Tone. Bij de 9 kaarten met envelop zit een cd met vier liedjes over verlies, geschreven, gespeeld en gezongen door jongeren.

Thuis bij mama. Thuis bij papa

Een boekje voor de allerkleinsten voer echtscheiding en de gevolgen ervan. Het is bedoeld voor kinderen vanaf twee jaar. Heel duidelijk wordt gemaakt dat papa en mama elkaar niet meer lief vinden maar hun kind Robin nog wel. Zorgvuldig vormgegeven boekje, een aanrader. Simone Arts en Ingeborg Vriens van der Steijn
Kimio, Amsterdam, 2009 € 14,90

Kinderen en ingrijpende situaties; Scheiden

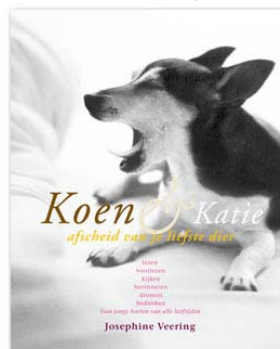
Een boek op A4 formaat bestemd voor basisscholen met zowel feitelijke achtergrondinformatie als diverse werkvormen. Het is een praktisch boek met een mooie ruime bladspiegel en een harde kaft. Grootste nadeel is de prijs. Kokkie Jonkers en Tonny Hoes
Kwintessens, Hilversum, 2001 € 39,-

Scheiden; logeren bij papa

Dit boek is uitgekomen in de serie Kijk en beleef. Op iedere pagina wordt op drie niveaus informatie gegeven: met een illustratie, met tekst en een praatopdracht. Voorin in het boek wordt instructie gegeven over gebruik. Het boek kan uitgangspunt zijn voor kringgesprekken en biedt ruimte voor verschillende situaties en ervaringen. De illustraties zijn erg druk, maar dat is een kwestie van smaak. Celeste Snoek en Trish Flannery
Kwintessens, Hilversum, 2003, € 17,50

Koen & Katie; afscheid van je liefste dier

Miramah House is een jonge uitgeverij die zich specialiseert in bijzondere uitgaven. Dit boek gaat over het verlies van je liefste dier. Daar zijn nog niet veel boeken over. Dit boek is in ieder geval met liefde gemaakt en is prachtig vormgegeven. Of de wijze waarop de inhoud beschreven wordt je aanspreekt is een kwestie van smaak. Zelf zou ik liever wat meer ruimte gezien hebben voor eigen invulling. Nu moet je je invoegen in de zienswijze en ervaring van Katie. Josephine Veering
Miramah House, 2006, € 15,90

Niet meer samen

Een prentenboek, bestemd voor christelijke gezinnen, over echtscheiding. Het is mooi vormgegeven en ook de tekst is prima. Emoties van kinderen, denken te moeten kiezen, spulletjes vergeten, het komt allemaal aan bod, net als God die altijd bij je blijft, wat er ook gebeurt. De kinderen Jonna en Joris reageren ook verschillend. Bedoeld voor 3 tot 8 jaar.

Linda Klein en Nynke Talsma
Ark Boeken, Amsterdam, 2007 € 11,95

Hanna en ik

Dit is zo'n boek dat er prachtig uitziet aan de buitenkant en dan qua inhoud een beetje tegenvalt. De hoofdpersoon vertelt over Hanna, over haar herinneringen met Hanna. En over haar vragen en belevenissen wanneer Hanna overlijdt. De illustraties zijn leuk, ook de handgeschreven teksten doen het goed. Het thema: iets afmaken, ook na de dood, raakt zeker. Jammer dat er teveel informatie op een bladzijde staat. Misschien goed te gebruiken wanneer er een klasgenoot overleden is.

Bettine Wegenast, illustraties Kerstin Meyer
Lemniscaat, Rotterdam, 2008, € 12,95

Een ballon voor opa

Eindelijk weer eens een goed boek over doodgaan. De opa van Tara is ziek en gaat dood. Tara heeft veel vragen: wat is dood? Waar blijf je dan? Wat is cremieren? Er worden duidelijke antwoorden gegeven. Toch is het geen zwaar boek, het is ook luchtig geschreven. Gelukkig eens een keer iemand die gecremeerd wordt (in alle kinderboeken wordt begraven) en een papa die verdrietig is. En een kind dat alle vragen van de wereld mag stellen en toch niet als zielig behandeld wordt.

Annemiek Neefjes, illustraties Alice Hoogstad.
Leopold, Amsterdam, 2009, € 10,95

Opleidingen Land van Rouw

De website van Opleidingen Land van Rouw wordt inmiddels vaak geraadpleegd en de folder wordt veelvuldig gedownload. Opleidingsgroep 4 van Verliesconsulent Kinderen en Jongeren die begin 2010 start heeft al veel aanmeldingen. Opleidingsgroep 7 van Omgaan met Verlies start in september en daar is nog ruimte. De intake gesprekken zijn van start gegaan.

IN DE RAMSJ

Aan onze 'Wolkenwinkel' (zie www.boekwinkeltjes.nl) zijn weer nieuwe boeken toegevoegd.

ANDERE INITIATIEVEN en INSTRUMENTEN

Roses for Children/Stichting Roos organiseert voor de 5^e keer een Voettocht van Arnhem naar Den Haag. De voettocht is een eerbetoon aan alle overleden kinderen en ook wordt aandacht gevraagd voor de Rechten van het Kind. Men vertrekt op donderdag 30 april om 10.00 uur bij

het Internationaal Monument voor het Onbekende Kind op de Veluwe en er wordt iedere dag een traject gelopen. Op dinsdag 5 mei is de aankomst in Den Haag. Zie: rosesforchildren.nl

Op 13 november komt de bekende Amerikaanse psycholoog **Prof. Robert Neimeyer** naar Vlaanderen. Op de workshopdag komen de nieuwste inzichten over dood en rouw aan bod, met name vanuit emoties, gehechtheid en betekenisverlening. Meer informatie: uzleuven.be/context.

Voor degenen die met **stysteemopstellingen** met materialen werken, zie strukties.de.

THEATER

Isa Hoes speelt Joke Kranenburg

JOKE is een indringende voorstelling, gebaseerd op een waar gebeurd verhaal over de jonge weduwe van politieagent Arie Kranenburg. Kranenburg was rechercheur bij de Utrechtse politie toen hij in 1977 werd doodgeschoten door RAF-terrorist Knut Folkerts. Joke was toen hoogzwanger van hun tweede kind. Het enige dat ze terug kreeg waren zijn bebloede schoenen en zijn horloge. Knut Folkerts werd tot twintig jaar veroordeeld en uitgeleverd aan Duitsland. In 2001 kwam hij vrij. Dit theaterstuk, indrukwekkend gespeeld door Isa Hoes is jammer genoeg maar tot eind april te zien. Hopelijk komt er een reprise.

MEDIA

De uitvaartnanny in Hart van Nederland, de late uitzending van 21 april. Hoe kinderen door een zogenaamde uitvaartnanny kunnen worden voorbereid op een uitvaart. Uitzendinggemist.nl.

Informatie over de tibetaanse kijk op de dood: <http://player.omroep.nl/?afID=5919580>. Zeer informatief

Xrist

Christelijke jongerenblad met veel informatie over verdriet en rouw, met een bijdrage van Riet.

Pedagogiek in Praktijk

In het aprilnummer 'Jij slaat af, ik ga verder' een artikel over kinderen en jongeren als nabestaanden van zelfdoding door Monique van 't Erve en Riet Fiddelaers-Jaspers

Bij de Les

In het maartnummer het artikel 'Het ontbrekende stuk' geschreven door Riet over kinderen, jongeren, veerkracht en rouw.

De meeste artikelen van Riet zijn te downloaden op de site

Wanneer je wilt kun je deze nieuwsbrief doorsturen aan mensen die je kent en die belangstelling hebben voor de inhoud. Stel je het niet op prijs om de nieuwsbrief te ontvangen, stuur dan een mailtje naar info@in-de-wolken.nl, dan halen we je van de verzendlijst af.